

LAKIALOITE 180/2002 vp

Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan, että geronomitutkinto lisätään niiden tutkintojen joukkoon, joille Terveystieteiden tutkimuskeskus myöntää

hakemuksesta oikeuden harjoittaa ammattia laillistettuna ammattihenkilönä.

PERUSTELUT

Terveystieteiden tutkimuskeskus pitää terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 24 a §:n (1030/2000) mukaisesti terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriä valvontatehtävien hoitamiseksi. Keskusrekisteriin merkitään terveydenhuollon ammattihenkilöt, joita ovat terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 2 §:n mukaisesti ammatinharjoittamisoikeuden saaneet henkilöt (laillistetut ammattihenkilöt), ammatinharjoittamisluvan saaneet henkilöt (luvan saaneet ammattihenkilöt) sekä henkilöt, jotka ovat saaneet oikeuden käyttää terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetulla asetuksella (564/1994) säädettyä ammattinimikettä (nimikesuojatut ammattihenkilöt).

Lain olennainen sisältö on, että siinä tarkoitettuilla henkilöillä on oikeus harjoittaa tiettyä terveydenhuollon ammattia tai käyttää terveydenhuollossa vakiintunutta ammattinimikettä. Ammatinharjoittamisoikeus ja nimikesuoja määräytyvät henkilön saaman koulutuksen perusteella.

Ne ovat henkilöön sidottuja ja oikeuttavat hänet harjoittamaan ammattia tai käyttämään ammattinimikettä riippumatta siitä, kenen työnantajan palveluksessa hän kulloinkin työskentelee vai toimiiko hän itsenäisenä ammatinharjoittajana.

Osaa terveystieteiden aineita oppisisältöinä sisältävistä ammattikorkeakoulututkinnoista ei ole laillistettu tämän terveydenhuoltohenkilöstön ammatinharjoittamislainsäädännön mukaan. Eräs tällainen koulutus on geronomitutkinto, vaikka se sisällöltään antaisi edellytyksiä tutkintoon rekisteröimiseksi terveydenhuollon ammatinharjoittamislainsäädäntöön.

Geronomitutkinto on 140 opintoviikon ammattikorkeakoulututkinto, jossa yhdistyy kahden vanhustyön sektorin, sosiaali- ja terveystieteiden vanhustyön osaaminen. Koulutusohjelman tärkeimpiä opintosisältöjä ovat vanhenemiseen ja vanhuuteen liittyvät ilmiöt, vanhustyössä käytettävät hoitotyön ja sosiaalityön menetelmät sekä vanhustyön palvelujärjestelmän arviointi ja kehittäminen.

Rekisteröitymättömyydestä aiheutuu geronomeille huomattavia käytännön haittoja sekä työnhaussa että toimenkuvassa. Esimerkiksi lähihoitajan tutkinto rekisteröidään Terveystieteiden tutkimuskeskuksessa terveydenhuoltohenkilöstön ammatinharjoittamislainsäädännön (559/1994) mukaan, joten heillä on oikeus mm. vanhustyön hoitotyössä osallistua lääkehoidon toteuttamiseen. Geronomeilla, joilla on pidempi ja korkeamman tason vanhustyöhön suuntautunut koulutus sekä koulutusten sisältöjen pohjalta yhtäläinen valmius lääkehoidon toteuttamiseen, ei tätä oikeutta ole, koska heitä ei ole rekisteröity terveydenhuoltohenkilöstön ammatinharjoittamislainsäädännön mukaan. Lähihoitajan koulutuksessa suuntaudutaan opintojen lopussa vanhustyöhön, kun geronomien koko koulutusaika on suuntautumista vanhustyöhön.

Tämä aiheuttaa ongelmia myös työnantajalle — ja sitä kautta työnhaussa — koska esim. työvuorolista on monissa vanhustyön paikoissa tehtävä niin, että laillistettu ammatinharjoittaja ottaa vastuun työvuorossa olevan työryhmän työstä lääkehoitoineen kaikkineen. Geronomi ei tätä kokonaisvastuuta voi ottaa, mutta esim. lähihoitajan tutkinnon suorittanut työntekijä voi.

Siksi ehdotan, että geronomin tutkinto otetaan mukaan terveydenhuoltohenkilöstön ammatinharjoittamislainsäädäntöön ja näin tunnustetaan se ammattitaito, jonka tutkinnon suorittaneet käytännön ja teorian tietoina ja taitoina saavat.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetun lain (559/1994) 5 § seuraavasti:

5 §

Oikeus harjoittaa eräitä muita terveydenhuollon ammatteja laillistettuna ammattihenkilönä

Terveystieteiden tutkimuskeskus myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa proviisorin, psykologin, puheterapeutin, ravitsemusterapeutin, farmaseutin, sairaanhoitajan, kättilön, terveydenhoitajan, fysioterapeutin, laboratoriohoitajan, röntgenhoitajan, hammashoitajan, toimintaterapeutin, optikon, hammasteknikon ja geronomin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomen kansalaiselle tai ulkomaalaisel-

le, joka on suorittanut asianomaiseen ammattiin johtavan koulutuksen Suomessa, taikka Suomen tai jonkin muun ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen hyväksymän vastaavan koulutuksen Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa. Lisäksi vaaditaan, että asianomainen on osoittanut täyttävänsä valtioneuvoston asetuksella säädetyt mahdolliset muut pätevyysvaatimukset.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2003.

Helsingissä 16 päivänä tammikuuta 2003

Leena Rauhala /kd